

Tvorba Vojtěcha Cinybulka je příkladem soustavné práce pro ex libris, v níž umělec dosáhl obdivuhodné vyrovnanosti a klasické čistoty. Četné příklady svědčí o tom, jak grafik ovládá po příkladu starých mistrů techniku rytí do dřeva xylografickými nástroji. Výrazem však patří naší moderní době.

Dr. František Dvořák,
Současné české exlibris 1977

...nemohu odolat, abych nevyužil příležitosti, dané mi edicí Exlibristen, pobesedovat si upřímně o své práci s čtenářem této knížky. Vždyt drobná grafika a hlavně ex libris — to je přece vždycky vlastně dialog, intimní rozhovor mezi autorem a objednavatelem či sběratelem. Pro mne zůstává nejkrásnějším rysem knižní značky, že je jakýmsi mostem, spojením mezi lidmi, kteří třeba žijí na opačném konci světa. Napiše-li mi majitel lístku, že jsem mu svou prací udělal radost, mám nad takovým dopisem — bez nadsázky — pocit štěstí. I když v posledních letech pracuji i v technice litografie, myslím si, že dřevo je nejkrásnější materiál, živý, jako bys v něm cítil pulsovat dech stromu. Každý špalík je trochu jiný, brání se rydlu nebo je přijímá podle toho, o jaký druh dřeva jde, v jakých podmínkách strom rostl. Zase tedy dialog, tentokrát mezi grafikem a jeho materiálem. A navíc — u dřevorytu nic nemůžeš ošidit nebo dodatečně korigovat, nemůžeš spoléhat na náhodu nebo na nějakou technickou fintu.

Z vlastního úvodu k monografii Vojtěch Cinybulk, en czekisk grafiker og exlibriskunstner, Exlibristen, Frederikshavn 1972

88. výstava ilustrací a grafiky v rodném domě Václava Šolce v Sobotce. Sezóna 1984. Pořadatelé: Okresní galerie v Jičíně, Osvětová beseda v Sobotce, Spolek sběratelů a přátel exlibris, kolektivní člen České společnosti pro estetiku při ČSAV v Praze, Albatros, nakladatelství pro děti a mládež v Praze. Vytiskl Mír 6, provoz 62, Praha 3, Čáslavská 15.

Rodný dům
Václava Šolce
Sobotka
28. září -
11. říjen 1984

VOJTĚCH
Cinybulk
DROBNÁ GRAFIKA

Teprve
prací
vzniká
z nápadu
svět

FRIEDRICH DÜRENMATT

Se jménem Vojtěcha Cinybulka setkáváme se v nynější literatuře o výtvarném umění několikrát. Jednou ve svazku, věnovaném tvorbě exlibris, podruhé jej spatřujeme mezi autory poštovních známek (a to ve svazcích edice Soudobé české umění, vycházející v nakladatelství Odeon v Praze), pak v publikacích, věnovaných československé i světové loutkářské scénografii. Kdo sleduje Cinybulkovu tvorbu, ví, že mu však stejné místo náleží i v oblasti volné grafiky a ilustrace i kresby. Hovoříte-li však s umělcem o jeho práci a jejím uplatnění, řekne vám s nelíčenou skromností, že se vůbec nepokládá za předního výtvarníka, že se spíš vidí v pozadí dnešního uměleckého dění. Lze to zřejmě chápat také tak, že se nikdy nestaral o uznání, ale že chtěl svou tvorbou především sloužit. K takovému zaměření své práce se připravoval už za svého školení v Officině Pragensis, kde jej vedl Jaroslav Šváb, a pak studiem v ústavu malby pedagogické fakulty UK v Praze. Získanou grafickou profesí potvrdilo mu pak členství ve sdružení grafiků Hollar, které získal v roce 1961, a od té doby ji potvrzuje četná řada výstav, na jejichž počátku je První celostátní výstava užité grafiky uspořádaná v Praze v roce 1955. Vzápětí byly jeho práce zařazeny do dvou přehlídek současné evropské tvorby exlibris uspořádaných 1956 v Holandsku a v Itálii. V této době byl už osvědčeným loutkářským výtvarníkem, jak to potvrzuje státní cena za loutkářskou scénografii roku 1952 a stříbrná medaile, již získal v rámci Ústředního loutkového divadla za účast na Světové výstavě v Bruselu roku 1958.

Na této sobotecké výstavce shromáždil Vojtěch Cinybulk jen výběr své drobné grafiky, především exlibris, novoročenky, rytá záhlaví dopisních papírů a vlastnické značky. V technickém zpracování těchto jeho grafických úkolů převládá dřevoryt, který je pro Cinybulkovu tvorbu zvláště charakteristický a kterému dal zcela osobitou tvář, takže autorství jeho díla se prozrazuje hned na první pohled rovněž stylem rytí. V naší současné tvorbě exlibris je také ojedinělý Cinybulkův zájem o portrétní témata. Soupis jeho díla, který obsahuje přes třináct set položek drobné grafiky, jich uvádí přes osmdesát. Najdeme mezi nimi především velké osobnosti z kultury a historie. Cinybulk se jimi zabývá ovšem jako s portrétními úkoly, ale hlavně jako se symboly, a to především proto, že jej k nim poutá jeho vlastní intuitivní základ tvůrčího vztahu ke světu. Podobně dovede do miniaturních formátů promítnout antické náměty, svět loutkového divadla i přírodní motivy. Vsechno, co v jeho tvorbě spatřujeme, je podřízeno jednotnému dominantnímu rytmu, jenž je projevem umělecké osobnosti. Nepřihlížíme-li k estetickým hodnotám, jež každá jeho práce představuje, lze říci, že Cinybulkovo dílo závisí v nemenší míře na významu představy, kterou vypovídá o světě a životě kolem nás. A to je myslím to nejcennější, čím jeho dílo působí a dosáhlo originality. Tím si také vysvětlujeme, že vývoj jeho tvorby postupoval harmonicky, že v něm není viditelných kritických bodů, poněvadž Vojtěch Cinybulk vždy především čerpal z vlastního pevného záměru, inspirován nikoliv zvnějšku, ale jedine svými představami a cítěním. O tom nás přesvědčuje i tento skromně sestavený soubor, v němž se Vojtěch Cinybulk představuje či připomíná pouze jako autor příležitostné a drobné grafiky.

FRANTIŠEK DVOŘÁK

